

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: «ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ ГРИ В
НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС»

Виконав: студент 2 курсу, групи ФК1-М19
014 Середня освіта (Фізична культура)
Надольний Юрій Сергійович
Керівник: Алексеев О. О., кандидат педагогічних
наук, старший викладач
Рецензент: Юрчишин Ю. В., кандидат наук з
фізичного виховання та спорту, доцент

Кам'янець-Подільський – 2020 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ ВМІННЯ ГРАТИ У НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС.....	9
1.1 Формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс як психолого-педагогічна проблема.....	9
1.2 Характеристика методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.....	16
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА З МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ ВМІННЯ ГРАТИ У НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС.....	21
2.1 Аналіз методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.....	21
2.1.1 Виявлення рівня сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.....	29
2.2 Розробка та апробація методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.....	37
2.3 Виявлення ефективності методичного забезпечення на підвищення рівня сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.....	66
ВИСНОВКИ.....	68
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ДНЗ	–	Дошкільний навчальний заклад
ЗСЖ	–	Здоровий спосіб життя
МОН	–	Міністерство освіти і науки України
НУШ	–	Нова українська школа

ВСТУП

Актуальність теми. Одним з головних стратегічних завдань розвитку країни є формування здорового покоління. Реалізацію цього завдання регламентують і забезпечують ряд нормативно-правових документів: Закон України «Про освіту», «Конвенція про права дитини» та ін.

Здоров'я дітей дошкільного віку – викликає велику стурбованість. Провідне місце за поширеністю серед дітей 4-7 років займають хвороби кістково-м'язової системи (35-40 %), органів дихання (20-25 %), серцево-судинної системи (10-25), нервової системи (30-40 %) , алергічні прояви (10-15 %).

Вітчизняними і зарубіжними вченими встановлено, що здоров'я людини лише на 7-8 % залежить від охорони здоров'я і на 50 % – від способу життя. Інтелектуальний розвиток дітей в сучасному освітньому процесі ДНЗ стає пріоритетним, захоплюючим, адже колективні ігри змінили комп'ютерні. Етап дошкільної освіти – найважливіший для охорони, зміцнення і формування здоров'я дітей [45, с. 25-29].

Дошкільний вік – сенситивний період фізичного, психічного і особистісного вдосконалення дитини, в цей період відбувається формування важливих властивостей мислення, пізнавальних інтересів і здібностей.

Особливе значення в цьому віці набуває і фізичне виховання, в процесі формування здоров'я дітей здійснюється мотивація на здоровий спосіб життя, створюється фундамент фізичного вдосконалення особистості.

Динамічно розвивається суспільство, висуває високі вимоги до особистості людини, до її знань та здібностей. Зросли вимоги і до майбутнього першокласника: збільшений обсяг і інтенсивність пізнавально-дослідницької діяльності в дитячому садку. У підготовчих до школи групах освітній процес будується на кшталт шкільного, вводяться додаткові освітні заняття (підготовка до навчання грамоті, навчання письму, іноземні мови і так далі). Збільшення кількості занять в свою чергу веде до збільшення навчального навантаження, як наслідок – зниження стану здоров'я дітей.

Впровадження інноваційних технологій навчання, сучасні концепції змісту освіти спираються на створенні розвиваючого середовища, в якому дитина формується вільно і повно. Однак не всі випускники дитячого садка готові прийняти на себе нову роль учня, яку йому пропонує школа.

Один із критеріїв готовності дитини до вступу в школу – стан фізичної готовності, що включає в себе стан здоров'я дитини, певний рівень морфофункціональної зрілості організму дитини, необхідний ступінь розвитку рухових умінь і навичок, фізичних якостей, особливо тонких моторних координацій, фізичну і розумову працездатність [62, с. 101-105].

Досягненню якості освітнього процесу з фізичної культури сприяють:

- сучасні технології навчання основним видам рухів;
- модернізація змісту роботи з дітьми на основі впровадження особистісно-орієнтованих педагогічних технологій;
- розробка і реалізація додаткових освітніх загальнорозвиваючих програм;
- впровадження елементів креативної педагогіки.

Проблемі фізичного виховання дітей дошкільного віку присвячено багато робіт. Значний внесок у теорію і практику фізичного виховання дітей дошкільного віку внесли такі вчені, як: Осокіна Т. І., Біла К. Ю., Зімоніна В. Н., Бутін І. М., Васильєва М. А., Рунова М. А., Ошкіна А. А., Волошко Л. Н., Глазиріна Л. Д. та інші.

Багато фахівців вважає, що в дошкільний період необхідно формувати і розвивати такі основні рухові вміння і навички як ходьба, стрибки, біг, лазіння, рівновагу, дії з м'ячем: кидання, метання, ловля.

У сучасних дослідженнях відзначено, що в діях і рухах, виконуваних з м'ячем у футболі, баскетболі, волейболі, настільному тенісі в своєму технічному виконанні, поряд зі специфічними відмінностями є загальні елементи, що дозволяє розглядати їх як систему взаємопов'язаних рухів, а навчання цій системі формування школи м'яча.

Незважаючи на наявні дослідження питання формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс, проблема методичного забезпечення

залишається за межами очевидного дослідження, що ускладнює управління даним процесом.

Відносна теоретична і методична нерозробленість проблеми формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс дозволила нам виділити наступні протиріччя:

- при навчанні діям з м'ячем, що входять в зміст рухливих ігор, баскетболу та футболу, настільного тенісу переважає аналітичний підхід, коли рухові дії з м'ячем засвоюються дітьми без урахування наявних в їх утриманні загальних елементів;

- відсутність методичного забезпечення і невідповідність педагогів до реалізації цього процесу.

Необхідність вирішення даного протиріччя обумовлює актуальність проблеми нашого дослідження, яка сформульована нами наступним чином: Яким має бути методичне забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс?

Об'єкт дослідження – процес формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.

Предмет дослідження – методичне забезпечення як засіб формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та апробувати методичне забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.

Завдання дослідження:

1. На основі аналізу теорії і практики освіти дітей в дошкільній організації виявити ступінь розробленості на сучасному етапі проблеми організації методичного забезпечення з метою формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.

2. Провести емпіричне дослідження і визначити критерії, показники та рівні сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс і методичного забезпечення даного процесу.

3. Розробити та експериментально перевірити етапи формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс. В основі робочої гіпотези лежить

припущення про те, що формування мотивації до занять настільним тенісом у дітей 7-9 років буде більш ефективним, якщо:

В основі робочої гіпотези лежить аналіз методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс та його реалізація і ефективність буде, якщо:

- подано дослідно-експериментальне обґрунтування критеріального апарату, необхідного для об'єктивної оцінки рівня сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс;

- теоретично обґрунтовано і визначено зміст методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс;

- створена розвиваюча предметне середовище і простір для самостійного виконання дітьми рухових дій з м'ячем і оволодіння грою в настільний теніс.

Методи дослідження. Методи дослідження визначалися відповідно до мети і завдань роботи: аналіз психолого-педагогічної літератури; організація цілеспрямованої дослідно-пошукової роботи, що включає в себе спостереження, анкетування, вивчення і аналіз діяльності дошкільнят; статистичні методи обробки даних.

Практичне значення одержаних результатів.

Магістерська робота присвячена вивченню проблеми методичних особливостей навчання дітей 6-7 років гри в настільний теніс

Результатів дослідження визначається:

1) впровадженням в практику ДНЗ № 16 м. Кам'янець-Подільського методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс, представляє собою цілісний навчально-методичний комплекс, що складається з додаткової освітньої загальнорозвиваючої програми «Подільська ракетка» фізкультурно-спортивної спрямованості, навчально-методичних посібників («Школа м'яча», «Історія настільного тенісу», «Вчимося грати в настільний теніс»), відеотеки «Цікаві уроки настільного тенісу», діагностичного інструментарію;

2) можливістю широкого використання в практиці дошкільних освітніх організацій загальноосвітньої програми додаткової освіти і апробованих рівнів, критеріїв і показників сформованості у дітей уміння грати в настільний теніс;

Апробація результатів дослідження. Основні результати дипломної роботи магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський 22-23 вересня 2020 року).

Публікації. Результати дослідження за темою кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра висвітлені в одній науковій статті.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 79 сторінках, з яких 73 основного тексту, що містить 6 таблиць. Дипломна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, двох розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку 79 використаних літературних джерел.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити наступні висновки:

1. У процесі проведення констатуючого експерименту отримані невисокі рівні сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс, що призвело до наступних висновків: рухове розвиваюче предметно-просторове середовище потребує змістовного і матеріального наповнення, потрібна корекція рівня компетентності педагогів щодо формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс (підбір методів, форм, засобів і прийомів і так далі), необхідний перегляд організації рухової діяльності дітей старшого дошкільного віку.

У розділі «Формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс як психолого-педагогічна проблема», аналізуються теоретичні підходи навчання дітей дошкільного віку грі в настільний теніс, аналізується теорія фізичного виховання дітей дошкільного віку і теорія загального фізичного виховання.

Оптимальним віком у дітей для початку освоєння технікою гри в настільний теніс педагогами і психологами вважається вік 6-7 років. Даний вік відрізняється психологічною готовністю до свідомого освоєння навчального матеріалу і розширенням сприйняття навколишнього світу, посиленням внутрішньої потреби в пізнавальній діяльності. Для дітей старшого дошкільного віку характерно активний розвиток пізнавальних, розумових і психічних процесів. Навчання грі в настільний теніс збагачує руховий, емоційний, вольовий, спортивний досвід дітей, сприяє формуванню у дітей впевненості в своїх силах.

У другому підпункті першого розділу «Характеристика методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс» розкриті підходи до визначення поняття «методичне забезпечення». В рамках дослідження нами запропоновано визначення «методичне забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс – це необхідна інформація, навчально-методичні комплекси, різноманітні методичні засоби з

фізичного виховання, оснащується і сприяли б більш ефективній реалізації програмно-методичної та виховної діяльності.

2. В ході проведення формуючого експерименту реалізовувалася і апробувалася структурна модель методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс і виявлялися педагогічні умови ефективності її реалізації. Ефективність методичного забезпечення навчання дітей 6-7 років гри в настільний теніс забезпечується педагогічними умовами: реалізацією змісту розвиваючої предметно-просторового середовища для рухової діяльності, з подальшою інтеграцією; методичної та практичної підготовленістю педагогів до ефективного вирішення завдань, організацією спільної і самостійної діяльності по формуванню умінь грати в настільний теніс.

Другий розділ дослідження містить загальний хід і результати експериментальної роботи. Нашою метою була перевірка методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс і апробація умов, що сприяють ефективності її реалізації. Експериментальна робота здійснювалася в три етапи. У процесі проведення констатуючого експерименту отримані невисокі рівні сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс, що призвело до наступних висновків: рухова розвиваюча предметно-просторове середовище потребує змістовному і матеріальному насиченні, потрібна корекція рівня компетентності педагогів щодо формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс (підбір методів, форм, засобів і прийомів і так далі), необхідний перегляд організації рухової діяльності дітей старшого дошкільного віку.

В ході проведення формуючого експерименту реалізовувалася структурна модель методичного забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс, і виявлялися педагогічні умови ефективності її реалізації. Ефективність методичного забезпечення навчання дітей 6-7 років гри в настільний теніс забезпечується педагогічними умовами: реалізацією змісту розвиваючої предметно-просторового середовища для рухової діяльності, з подальшою інтеграцією; методичної та практичної підготовленістю педагогів до ефективного вирішення завдань, організацією спільної і самостійної діяльності

по формуванню умінь грати в настільний теніс. Показники та рівні сформованості у дітей уміння грати в настільний теніс характеризуються ступенем розвитку у дітей спеціальних технічних умінь, а також розвитком у дітей когнітивного, емоційно-оцінного та поведінкового показників.

Зіставлення загальних результатів контрольного зрізу, отриманих при порівнянні в початковій і кінцевій стадії експериментальної роботи, підтвердили ефективність організованої та проведеної дослідницької роботи. Показниками, що свідчать якісні зміни у формуванні у дітей уміння грати в настільний теніс стали зміни в когнітивному, емоційно-оцінному відношенні до гри в настільний теніс: у дітей сформовані знання про базові елементи гри в настільний теніс, про мету навчання гри в настільний теніс, правильним виконанням розучених підготовчих вправ і окремих базових елементів гри в настільний теніс.

3. Показники та рівні сформованості у дітей уміння грати в настільний теніс характеризуються ступенем розвитку у дітей спеціальних технічних умінь, а також розвитком у дітей когнітивного, емоційно-оцінного та поведінкового показників.

Зіставлення загальних результатів контрольного зрізу, отриманих при порівнянні початковій і кінцевій стадії експериментальної роботи, підтвердив ефективність організованої та проведеної дослідницької роботи. Показниками, що свідчать якісні зміни у формуванні у дітей уміння грати в настільний теніс стали зміни в когнітивному, емоційно-оцінному відношенні до гри в настільний теніс: у дітей сформовані знання про базові елементи гри в настільний теніс, про мету навчання гри в настільний теніс, правильним виконанням розучених підготовчих вправ і окремих базових елементів гри в настільний теніс.

Порівняння загальних результатів контрольного зрізу в експериментальній і контрольній групах, ми відзначили значне зростання рівня сформованості у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс: сформовано у 36 % дітей, недостатньо сформовано – 22 %. Якісні зміни відбулися в позиції і діяльності педагогів. Після проведеної роботи педагоги усвідомлено стали підходити до проектування освітнього процесу по формуванню у дітей уміння грати в настільний теніс. Експеримент показав, що вихователі вміють вибрати

відповідний завданням вид діяльності, спрямувати її, а також використовувати ефективні методи і прийоми, при цьому враховувати вікові особливості та індивідуальні відмінності дітей.

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На основі результатів констатуючого експерименту ми прийшли до висновку про те, що методичне забезпечення формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс можливо лише при організації розвиваючого предметно-просторового середовища, при організації педагогічної роботи, яка повинна відповідати сучасним вимогам і стандартам та запропонованим практичним рекомендаціям:

1. Спроекувати і методично забезпечити утримання розвиваючого предметно-просторового середовища як однієї з умов формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс.

2. Застосовувати розвиваючі технології з метою підвищення кваліфікації педагогів на тему «Формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс».

3. Взяти за основу та дотримуватися розробленого комплексу заходів, спрямований на формування у дітей 6-7 років вміння грати в настільний теніс. В рамках кожного комплексу нами були підібрані різні форми, що включають основні види дитячої діяльності:

- рухова (рухливі ігри та вправи);
- ігрова (сюжетно-рольові та дидактичні ігри);
- комунікативна (бесіди, розповіді, пояснення);
- пізнавально-дослідницька (досліди, експерименти, дидактичні ігри та вправи);
- продуктивна (малювання, ручна праця);
- музично-художня (прослуховування музичних творів, перегляд мультфільмів, свята, дозвілля, розваги);
- читання (твори художньої літератури, пов'язані з тематикою з формуванням вміння грати в настільний теніс).

4. У групах і в спортивному залі можливе використання нетрадиційного обладнання для оволодіння елементами гри в настільний теніс:

- тренажер «Влуч у ціль» (відпрацювання прийомів подачі, метання на дальність);

- авторські посібники, спрямовані на формування вміння грати в настільний теніс.

- використання додаткової загальнорозвиваючої програми для дітей дошкільного віку 6-7 років «Подільська ракетка» фізкультурно-оздоровчої спрямованості;

- використання дидактичних ігор і посібників:

1) авторського посібника «Забавні ракетки» (ракетки у вигляді зображення тварин і прикріпленого до неї на шнурі тенісного м'яча, стимулюючи інтерес дітей до рухової діяльності та сприяють формуванню захвату і розвитку вміння – виконувати «карбування»);

2) авторського посібника «Бджілки і вулик» (розвиток спритності, захвату ракетки);

3) авторського посібника – «Масажний твістер» (розвиток рівноваги і координації рухів);

4) лепбука «Настільний теніс»;

5) авторської розробки індивідуального робочого зошита «Юний тенісист».

4. Для реалізації поставленого завдання на тренувальних заняттях мають використовуватися тренувальні відеофільми, піктограми, індивідуальні зошити, панно самоконтролю з оволодіння грою в настільний теніс. Також педагогічним колективом дитячих садків мають активно використовуватися відеоуроки, що позитивно впливають на сприйняття нових вправ, що відповідає провідному методу навчання в дошкільному віці – наочності. Перевага використання відеопоказу – можливість зупинки фільму в будь-якій фазі педагогом, детальне проглядання базового елемента, коментування, в разі необхідності багаторазове повторення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко О. М., Дроздук В. І., Коваленко Г. М., Якименко Н. І. Настільний теніс: програма і методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в настільний теніс. Суми, 2015. 80 с.
2. Адашкявичене Э. Й. Спортивные игры и упражнения в детском саду: Кн. для воспитателя дет. Сада. Москва: Просвещение, 2012. 159 с.
3. Алексеев О. О. Настільний теніс. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 104 с.
4. Алексеев О. О. Проблема управління технічною підготовкою в настільному тенісі: збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. Випуск
5. Акрушенко А. В. Психологія розвитку та вікова психологія. Київ, 2012. 257 с.
6. Амелин А. Н., Пашинин В. А. Настольный теннис. Київ, 2011. 112 с.
7. Амелін А. Настільний теніс 6 + 12. Київ, 2015. 126 с.
8. Амелін А. Н. Сучасний настільний теніс. Київ, 2013. 672 с.
9. Амосов Н. М. Здоров'я і щастя дитини. *Енциклопедія Амосова*. Алгоритм здоров'я. Москва-Донецьк, 2012. 469 с.
10. Арзютов Г. Н. Методика обучения и предвидение результатов в дзюдо: научно-практическое пособие по дзюдо. Киев: Черный пояс, 2012. 144 с.
11. Арзютов Г. Н., Андропова Л. Ф. Психологическая подготовка к соревнованиям и оптимальное боевое состояние дзюдоиста. Физическое воспитание студентов творческих специальностей: [сб. науч. трудов]. Харьков, 2011. № 5, С. 24-26.
12. Байгулов Ю. П. Основи настільного тенісу. Харків, 2013. 391 с.
13. Байгулов Ю. П. Настільний теніс: Вчора, сьогодні, завтра. Чернігів, 2012. 197 с.

14. Байденко И. В. Технологический подход к обучению детей 6 -7 лет игре в настольный теннис. Новое слово в науке: перспективы развития: материалы II междунар. науч.- практ. конф. (Чебоксары, 30 дек. 2014 г.) [Текст] редкол.: О. Н. Широков [и др.]. Чебоксары: ЦНС «Интерактив плюс», 2014. 324 с.

15. Байденко И. В. Методическое сопровождение инновационной деятельности в физическом воспитании в дошкольном образовании. Образовательная среда сегодня: стратегии развития: материалы II Междунар. науч.-практ. конф. (Чебоксары, 5 июня 2015 г.) / редкол.: О. Н. Широков [и др.]. Чебоксары: ЦНС «Интерактив плюс», 2015. № 1 (2). С. 309-312.

16. Байденко И. В. Совершенствование методического обеспечения формирования у детей 6 -7 лет умения играть в настольный теннис. Педагогический опыт: теория, методика, практика : материалы V Междунар. науч.- практ. конф. (Чебоксары, 25 дек. 2015 г.) [Текст] /редкол.: О. Н. Широков [и др.]. Чебоксары: ЦНС «Интерактив плюс», 2015. № 4 (5). 508 с.

17. Байденко И. В. Методическое обеспечение формирования у детей 6-7 лет умения играть в настольный теннис. *Вестник гуманитарного института*. 2015. №3 (19). 57 с.

18. Байденко И. В. Формы взаимодействия семьи и детского сада в активизации двигательной деятельности детей. Развитие современного образования: теория, методика и практика: Материалы VII Международной научно-практической конф. Чебоксары: ЦНС «Интерактив плюс», 2016. №1 (7). 420 с.

19. Барчук І. Б., Паничів Г. В., Богущас В. М., Матицін О. В. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. Київ, 2011. 247 с.

20. Барчукова Г. В., Шпрах С. Д. Гра доступна всім. Київ, 2011. 125 с.

21. Барчукова Г. В. Настільний теніс: Орієнтовна програма спортивної підготовки для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалі-зірованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву (етапи спортивного вдосконалення), шкіл вищої спортивної майстерності тенісу. Київ, 2014. 144 с.

22. Барчукова Г. В. Теорія і методика настільного тенісу. Київ, 2012. 428 с.

23. Барчукова Г. В. Фізична культура. Настільний теніс. Навчальний посібник. Київ, 2015. 312 с.
24. Біла К. Ю. Дошкільний навчальний заклад. Управління за результатами. Суми, 2017. 240 с.
25. Белолипецкая С. Ю. Психология и педагогика. Барнаул: Изд-во АлтГТУ, 2014. 223 с.
26. Белолипецкий С. А. Книга дошкольника. Москва: Эксмо, 2011. 264 с.
27. Богушас М. М. Граємо в настільний теніс. Харків, 2017. 128 с.
28. Бутін І. М. Розвиток фізичних здібностей дітей дошкільного віку. Київ, 2012. 105 с.
29. Вавилова Е. Н. Развивайте у дошкольников ловкость, силу, выносливость. Москва: Просвещение, 2011. 96 с.
30. Вартанян М. М. Бесіда про настільному тенісі. Київ: Федерація настільного тенісу, 2010. 93 с.
31. Васильєва М. А. Програма виховання і навчання в дитячому садку. Київ, 2015. 145 с.
32. Васильків А. А. Теорія і методика фізичного виховання. Луцьк, 2018. 263 с.
33. Волошко Л. Н. Ігри з елементами спорту для дітей 3-4 років. Програма «Грайте на здоров'я» і технологія її застосування в ДООУ. Харків, 2014. 122 с.
34. Виготський Л. С. Психологія розвитку людини. Київ, 2016. 1136 с.
35. Глазиріна Л. Д. Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: посібник для педагогів дошкільних установ. Чернігів, 2015. 175 с.
36. Городілін С. К. Організація і зміст занять з настільного тенісу в системі фізичного виховання студентів ВНЗ. Видавничий відділ Установи освіти «Гродненський державний університет імені Янки Купали», 2012. 100 с.
37. Грішин А. А. Ігри з м'ячем і ракеткою. Київ, 2015. 104 с.
38. Жданов В. Настільний теніс. Навчання за 5 кроків. Київ, 2015. 128 с.
39. Железняк Ю. Д. Удосконалення спортивної майстерності. Спортивні ігри. Львів, 2012. 400 с.
40. Захаров Г. С. Настільний теніс, теоретичні основи. Київ, 2017. 269 с.

41. Зімоніна В. Н. Росту здоровим. Програмно-методичний посібник для дитячого саду. Київ, 2013. 128 с.
42. Каданцева Г. А. Методика активізації пізнавальної діяльності дошкільників засобами фізичного виховання: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Харків., 2014. 27 с.
43. Картушина М. Ю. Зелений вогник здоров'я: програма оздоровлення дошкільнят. Київ, 2011. 208 с.
44. Команов В. В. Тренувальний процес в настільному тенісі: навчально-методичний посібник. Москва, 2014. 391с.
45. Костолл Д. Л. Фізіологія спорту. Київ, 2018. 421 с.
46. Кравцова Є. Є. Педагогіка і психологія: навч: посібник для студентів непсхол. факульт. Суми, 2012. 383 с.
47. Курамшін Ю. Ф. Теорія і методика фізичної культури. Львів, 2017. 272 с.
48. Леонтьев А. Н. Вопросы психология ребенка дошкольного возраста: сб. ст. [под ред. А.Н. Леотьева и А.В. Запорожца]. Москва, 2015. 144 с.
49. Лобанова Є. А. Дошкільна педагогіка: навчально-методичний посібник. Миколаїв, 2016. 76 с.
50. Лях В. І. Координаційні здібності. М: ТВТ, 2016. 302 с.
51. Матвеев Л. П. Теорія і методика фізичної культури і спорту. Київ. 2014. 215 с.
52. Куцакова Л. В. Росинка: програма. Київ, 2014. 368 с.
53. Майовка І. Окопний А. Комп'ютерні програми як засіб оптимізації проведення змагань на прикладі настільного тенісу. Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних ігор. Львів, 2017. С. 47-49.
54. Ормай Л. В. Сучасний настільний теніс спорту, Одеса, 2011. 96 с.
55. Особливості психічного розвитку дітей 6-7 років [Текст] / за ред. Д. Б. Ельконіна, А. Л. Венгера. Суми. Педагогіка, 2018. 136 с.
56. Осокіна Т. І. Фізкультурний і спортивне обладнання для дошкільних освітніх установ. Київ, 2011. 71 с.
57. Ошкіна А. А. Діагностика сформованості здорового способу життя у випускників дошкільних установ: методичний посібник. Донецьк, 2012. 52 с.

58. Ошкіна А. А. Формування у дошкільників здорового способу життя (елемент-рухова діяльність): навчально-методичний посібник. Донецьк, 2012. 112 с.
59. Програма виховання і навчання в дитячому садку. Київ, 2015. 208 с.
60. Рунова М. А. Рухова активність дитини в дитячому садку: 5-7 років: посібник для педагогів дошкільних установ, викладачів та студентів педвузів і коледжів. Харків, 2014. 256 с.
61. Солодков А. А. Фізіологія людини. Київ, 2012. 619 с.
62. Сорокоумова Є. А. Вікова психологія. Суми, 2012. 207 с.
63. Степаненкова Є. Я. Теория физического воспитания и развития ребенка: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. Київ: Издательский центр «Академия», 2016. 368 с.
64. Старожилец А. А. Формулы успеха: подготовка спортсмена. *Настольный теннис*. 2013. № 1.
65. Ребрина А. А., Коломоєць Г. А., Деревянко В. В. Настільний теніс. Другий рік навчання: метод. посіб. Київ: Літера ЛТД, 2012. 144 с.
66. Ребрина А. А., Коломоєць Г. А., Деревянко В. В. Роль та місце настільного тенісу в системі спортивних ігор школярів. Фізичне виховання в школі. 2011. № 5. С. 17-19.
67. Ребрина А., Коломоєць Г., Деревянко В. Настільний теніс. Перший рік навчання: методичний посібник. Київ: Літера ЛТД, 2012. 144 с.
68. Сутула В. О. Періодизація багаторічної підготовки спортсменів як наукова проблема. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2013. № 3. С. 40-44.
69. Сутула В. О. Теоретико-методичні засади формування фізичної культури особистості в умовах цілісної соціально-педагогічної системи: дис. ... док. пед. наук. Харків, 2012. 440 с.
70. Теорія і методика фізичного виховання : підручник в 2-х томах за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2012. Т. 1. 392 с.

71. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання: підручник в 2-х томах за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2012. Т. 2. 368 с.

72. Худец Р. Настільний теніс. Техніка з В. Самсоновим. Київ, 2015. 312 с.

73. Шаповаленко В. І. Вікова психологія. Київ, 2015. 349 с.

74. Шебеко В. Н. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. Мінськ: Вища школа, 2013. 288 с.

75. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. Частина 1. 272 с.

76. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. Частина 2. 248 с.

77. Шлемін А. М. Формування у дітей рухової функції. *Фізична культура в школі*. 2013. №1. С. 1